

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

สภาพสังคมไทยในปัจจุบันได้เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว ทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง ซึ่งการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วนี้ ได้ก่อให้เกิดปัญหาทางสังคมตามมาอย่างมากมาย ส่งผลกระทบโดยตรงและโดยอ้อมต่อคนในสังคม ในบรรดาปัญหาสังคมทั้งหลายนั้น อาชญากรรมนับเป็นปัญหาสังคมปัญหาหนึ่งที่มีความสำคัญเป็นอย่างมาก เนื่องจากเกี่ยวข้องกับความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน ซึ่งปัญหาอาชญากรรมได้เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน และต่อไปในอนาคต มีแนวโน้มที่จะทวีความรุนแรงขึ้นเรื่อย ๆ อาชญากรรมเป็นสิ่งที่กัดกินความเจริญของสังคม เป็นตัวทำลายความสงบสุขและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของสังคม เป็นภัยคุกคามต่อชีวิตและทรัพย์สินของมนุษย์ นับแต่สภาวะเศรษฐกิจและสังคมของประเทศเข้าขั้นวิกฤตใน พ.ศ. 2540 เป็นต้นมา ปัญหาอาชญากรรมเป็นปัญหาใหญ่ที่อยู่คู่กับสังคมมนุษย์มาโดยตลอด โดยเฉพาะอาชญากรรมที่เกี่ยวกับยาเสพติด นับเป็นปัญหาที่ทวีความรุนแรง ซึ่งได้ส่งผลกระทบต่อประชาชนทั่วประเทศอย่างกว้างขวาง ทั้งทางตรงและทางอ้อม ในช่วงเวลาที่ผ่านมามีการแพร่ระบาดของอย่างรุนแรง ปัญหายาเสพติดเป็นปัญหาสังคมที่สำคัญ และมีผลกระทบต่อความมั่นคงของประเทศ เนื่องจากทรัพยากรบุคคลของประเทศ เข้าไปเกี่ยวพันกับยาเสพติด โดยเฉพาะเด็กและเยาวชนที่ถือเป็นกำลังสำคัญของประเทศ (ธีระพล ประไซโย, 2546, หน้า 1)

ปัญหายาเสพติดเป็นปัญหาที่ดำรงอยู่เป็นเวลานาน และมีแนวโน้มขยายขอบเขตของปัญหามากยิ่งขึ้น ภายใต้สถานการณ์วิกฤตในด้านต่าง ๆ ของประเทศ จากสถิติการจับกุมคดียาเสพติดทั่วประเทศ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2547-2549 ปรากฏว่ามีผลการจับกุมยาเสพติดเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยปี พ.ศ. 2547 จับกุมได้ผู้ต้องหา 60,669 ราย ปี พ.ศ. 2548 จับกุมได้ผู้ต้องหา 73,257 ราย และปี พ.ศ. 2549 จับกุมได้ผู้ต้องหา 81,937 ราย (สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด, 2550)

ถึงแม้ว่าจะได้มีการบัญญัติกฎหมายออกมาบังคับใช้ก็ตาม แต่ปัญหายาเสพติดยังไม่มีแนวโน้มจะหมดไป กลับลุกลามทวีความรุนแรงขึ้นอย่างน่าวิตก ซึ่งความรุนแรงของปัญหา ยาเสพติดของประเทศได้กระจายไปทั่วทุกภาค และโครงสร้างของปัญหายังเกี่ยวข้องกับการผลิต การค้า การลำเลียง ในขณะที่ตัวยาบางชนิดมีการพัฒนาไปอย่างรวดเร็ว ทำให้มีการเปลี่ยนแปลง พฤติกรรมการเสพและการกระทำผิดในรูปแบบต่าง ๆ นอกจากนั้น ยังมีการลักลอบนำยาเสพติด จากต่างประเทศเข้าสู่ประเทศไทย ในลักษณะของกลุ่มหรือขบวนการค้ายาเสพติด และมีการ ลักลอบนำยาเสพติดออกนอกประเทศ มีการพัฒนารูปแบบวิธีการและองค์การอยู่ตลอดเวลา ซึ่งได้ ผลตอบแทนสูงกว่าอาชญากรรมประเภทอื่น ๆ ทำให้ผู้กระทำผิดไม่เกรงกลัวต่อกฎหมายที่บังคับใช้ อยู่ อันได้แก่ พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามยาเสพติด พ.ศ. 2519 พระราชบัญญัติ ยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 และพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำผิดเกี่ยวกับ ยาเสพติด พ.ศ. 2534 ซึ่งบัญญัติโทษสูงสุดซึ่งขึ้นประหารชีวิต หรือจำคุกตลอดชีวิต รวมทั้งการ นำเอามาตรการของการริบทรัพย์ที่รัฐสามารถริบทรัพย์ที่ได้มาเนื่องจากการกระทำความผิดเกี่ยวกับ ยาเสพติด ไม่ว่าจะทรัพย์นั้นจะได้โอน หรือเปลี่ยนสภาพไปที่ทอดแล้วก็ตาม ยาเสพติดที่แพร่ระบาด ในประเทศไทยในปัจจุบัน ได้แก่ สารระเหย ผีน กัญชา เฮโรอีน โคเคน เอ็คตาซี ยาเค ยาไอซ์ ฯลฯ (พจนานาววัฒนเมธิกุล, 2546, หน้า 1)

ยาเสพติดเป็นปัญหาสังคมก่อให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงต่อการบริหารประเทศ และเกิดผลเสียหายทางเศรษฐกิจของประเทศ เนื่องจากรัฐต้องจ่ายงบประมาณในการป้องกันปราบปราม และบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติดเป็นจำนวนมาก ยาเสพติดบั่นทอนสุขภาพอนามัยของผู้เสพและ ส่งผลให้ประเทศชาติต้องสูญเสียปัจจัยการผลิตในด้านกำลังคนเป็นจำนวนมาก จากการที่ปัญหา ยาเสพติดเป็นปัญหาที่ต่อเนื่อง ลักษณะของปัญหามีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา ทั้งชนิดของสาร เสพติด และลักษณะของผู้เสพ มียาเสพติดชนิดใหม่เกิดขึ้น ซึ่งยาเสพติดแต่ละชนิดมีฤทธิ์แตกต่าง กันออกไป เช่น ออกฤทธิ์กดประสาท ออกฤทธิ์กระตุ้นประสาท ออกฤทธิ์หลอนประสาท และออก ฤทธิ์ผสมผสานกัน ซึ่งล้วนแล้วแต่เป็นสาเหตุให้สุขภาพทั้งด้านร่างกายและจิตใจเสื่อมโทรม ยาเสพติดนับวันจะทวีความรุนแรง และแพร่ระบาดไปทั่วทุกมุมโลก ตามความเจริญก้าวหน้าของ เทคโนโลยี โดยเฉพาะด้านวิทยาศาสตร์ ที่สามารถค้นคว้าหากรรมวิธีใหม่ ๆ มาพัฒนายาเสพติดให้ ทนสมัยต่อการเสพ การจำหน่าย และมีพิษภัยรุนแรงมากขึ้น (สุนน ทวีวัฒนศรีสุข, 2546, หน้า 2)

ปัจจุบัน “ยาบ้า” (Amphetamine) เป็นยาเสพติดที่ระบอบแพร่หลายที่สุดในประเทศไทย และกำลังทวีความรุนแรงมากกว่ายาเสพติดประเภทอื่น ๆ จากสถิติการจับกุมคดียาบ้า ทั่วประเทศ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2547-2549 ปรากฏว่า มีผลการจับกุมยาบ้าเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยปี พ.ศ. 2547

จับกุมได้ผู้ต้องหา 38,736 ราย ปี พ.ศ. 2548 จับกุมได้ผู้ต้องหา 55,789 ราย และปี พ.ศ. 2549 จับกุมได้ผู้ต้องหา 58,945 ราย (สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด, 2550)

รัฐบาลต้องประกาศให้ยาบ้า ซึ่งเดิมเป็นเพียงวัตถุออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท ให้เป็นยาเสพติดให้โทษประเภทที่ 1 เช่นเดียวกับเฮโรอีน ตามประกาศของกระทรวงสาธารณสุขที่ 135/2539 ลงวันที่ 23 กรกฎาคม 2539 ที่ได้ระบุชื่อและประเภทของยาเสพติดให้โทษตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 ซึ่งหากสถานการณ์แนวโน้มดังกล่าวยังคงความรุนแรงอยู่ในระยะยาว คาดว่าผู้ติดยาเสพติดจะเพิ่มสูงขึ้นอย่างมาก ส่งผลต่อความมั่นคงของประเทศ ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง โดยเฉพาะอย่างยิ่งส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตและทรัพยากรบุคคล ที่ต้องสูญเสียไปจากผลของการแพร่ระบาดของยาเสพติด (กองบัญชาการตำรวจปราบปรามยาเสพติด, 2547, หน้า 264)

จังหวัดสมุทรปราการ เป็นจังหวัดที่อยู่ในเขตปริมณฑลและใกล้กับกรุงเทพมหานคร ที่มีความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจสูง โดยเฉพาะอย่างยิ่งภาคอุตสาหกรรม มีโรงงานอุตสาหกรรมและสถานประกอบการอยู่ในพื้นที่มากมาย ทำให้เกิดการขยายตัวของเขตชุมชนเมืองและชนบทอย่างรวดเร็ว อันเนื่องมาจากการเคลื่อนย้ายของประชากรจากต่างจังหวัดเข้ามาทำงานในโรงงานอุตสาหกรรมเป็นจำนวนมาก จังหวัดสมุทรปราการ มีประชากรมากเป็นอันดับ 2 ของภาคกลางรองจากกรุงเทพมหานคร ตั้งแต่แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 5 เป็นต้นมา ที่ให้จังหวัดสมุทรปราการ เป็นจังหวัดที่รองรับการขยายตัวจากกรุงเทพมหานคร ทั้งในด้านการผลิต คือ อุตสาหกรรม และการกระจายตัวของประชากร ทำให้จังหวัดสมุทรปราการมีประชากรย้ายถิ่นจากที่อื่นเป็นจำนวนมาก และโดยที่จังหวัดสมุทรปราการเป็นจังหวัดที่มีความได้เปรียบด้านภูมิศาสตร์ที่ตั้งอยู่ใกล้ศูนย์กลางของประเทศ นอกจากนี้ยังเป็นศูนย์กลางการขนส่งทางบก ทางน้ำ และทางอากาศ ทำให้สะดวกต่อการขนส่ง จากปัจจัยในด้านต่าง ๆ ดังกล่าวข้างต้น จึงทำให้จังหวัดสมุทรปราการ เป็นจังหวัดที่มีปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติด อยู่ในระดับที่ถือว่าสูงพอสมควร โดยเฉพาะการแพร่ระบาดของยาบ้า ถือเป็นยาเสพติดที่มีการแพร่ระบาดมากที่สุดในขณะนี้ โดยมีการแพร่ระบาดในกลุ่มนักเรียนนักศึกษา ผู้ใช้แรงงาน และประชาชนทั่วไป มีผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาบ้าเป็นจำนวนมาก (สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดสมุทรปราการ, 2549, หน้า 12)

เรือนจำกลางสมุทรปราการ เป็นหน่วยงานในสังกัดกรมราชทัณฑ์ มีหน้าที่ในการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังหรือผู้กระทำผิด ให้เป็นไปตามคำพิพากษาของศาล ตามขั้นตอนและวิธีการที่กำหนดไว้ในกฎหมาย อันเป็นการป้องกันสังคมมิให้ได้รับความเดือดร้อนจากผู้ต้องขัง หรือผู้กระทำผิด อีกทั้งยังเป็นหน่วยงานที่มีส่วนในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้ต้องขังเพื่อแก้ไข เรือนจำกลาง

สมุทรปราการ มีการควบคุมนักโทษเด็ดขาดคดี พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ (พ.ร.บ.ยาเสพติด) ทั้งหมด จำนวน 1,550 คน เป็นผู้ต้องขังชาย 1,049 คน เป็นผู้ต้องขังหญิง 501 คน ข้อมูลสำรวจ ณ วันที่ 1 ตุลาคม 2553 (กรมราชทัณฑ์, 2553)

ผู้วิจัยในฐานะที่รับราชการเป็นข้าราชการตำรวจในสังกัด ตำรวจภูธรจังหวัดสมุทรปราการ มีบทบาทหน้าที่โดยตรงในการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ได้ตระหนักถึงความสำคัญของปัญหาดังกล่าว จึงเห็นว่า การกระทำความผิดในคดีเกี่ยวกับยาเสพติดของผู้ต้องขังเป็นเรื่องสำคัญต่อความมั่นคงของชาติอย่างแท้จริง และมีความสัมพันธ์กับปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติดในประเทศไทยโดยตรง แม้ว่าทุกหน่วยงานจะได้อาศัยความพยายามอย่างมากในการที่จะป้องกันและปราบปรามการแพร่ระบาดของยาเสพติด แต่ปัญหากลับทวีความรุนแรงเพิ่มขึ้น ประกอบกับยังไม่มีผู้ใดได้ศึกษาถึงปัจจัยที่เป็นสาเหตุของการนำไปสู่การกระทำความผิดคดียาเสพติดอย่างแท้จริง แม้ปัจจุบันจะมีกฎหมายลงโทษที่รุนแรง รวมทั้งมีกฎหมายมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 ซึ่งเป็นกฎหมายเกี่ยวกับการยึดทรัพย์ผู้ค้ายาเสพติด และกฎหมายป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน แต่เหตุใดผู้กระทำความผิดคดียาเสพติดในสังคมจึงมีจำนวนมากขึ้น มีปัจจัยอื่นใดหรือไม่ที่ผลักดันให้บุคคลเข้ามากระทำความผิดคดียาเสพติด ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัย จึงได้จัดทำกรวิจัยเรื่องนี้ เพื่อเสนอเป็นวิทยานิพนธ์ในระดับบัณฑิตศึกษา ทั้งนี้เพื่อนำผลการวิจัยที่ได้ไปใช้ประโยชน์ การสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดร่วมกับชุมชน โดยงานวิจัยฉบับนี้ ได้มุ่งศึกษาที่กลุ่มผู้ต้องขังคดียาเสพติด ที่กระทำความผิดฐาน เสพ ครอบครอง ครอบครองเพื่อจำหน่าย และจำหน่าย โดยจะศึกษาว่า ปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยทางครอบครัว ปัจจัยทางสังคมและสภาพแวดล้อม และปัจจัยทางเศรษฐกิจของผู้ต้องขัง มีความสัมพันธ์กับการกระทำความผิดคดียาเสพติดดังกล่าวหรือไม่ และถ้ามีความสัมพันธ์ มีอยู่ในระดับใด ทั้งนี้เพื่อนำผลการวิจัยและข้อเท็จจริงที่ได้จากการศึกษามาเป็นแนวทางและมาตรการในการวางแผนป้องกัน และแก้ไขปัญหาการกระทำความผิดในคดีเกี่ยวกับยาเสพติดให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น อันจะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งเพื่อนำไปพิจารณาในการจัดกิจกรรม บำบัดแก้ไข ฟื้นฟู และพัฒนาอุปนิสัยของผู้ต้องขังอย่างเหมาะสม เพื่อให้มีพฤติกรรมที่ถูกต้องตามบรรทัดฐานของสังคมต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาลักษณะการกระทำความผิดคดียาเสพติด ของผู้ต้องขังคดียาเสพติดในเรือนจำกลางสมุทรปราการ

2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่สัมพันธ์กับการกระทำความคิด ของผู้ต้องขังคดียาเสพติดในเรือนจำกลางสมุทรปราการ

3. เพื่อเปรียบเทียบการกระทำความคิด ของผู้ต้องขังคดียาเสพติดในเรือนจำกลางสมุทรปราการ จำแนกตามประเภทของปัจจัย ซึ่งได้แก่ ปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยทางครอบครัว ปัจจัยทางสังคมและสภาพแวดล้อม และ ปัจจัยทางเศรษฐกิจ

สมมติฐานของการวิจัย

ผู้ต้องขังที่กระทำความคิดคดียาเสพติด ที่มีปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยทางครอบครัว ปัจจัยทางสังคมและสภาพแวดล้อม และปัจจัยทางเศรษฐกิจต่างกัน มีความสัมพันธ์กับการกระทำความคิดคดียาเสพติดแตกต่างกัน

ขอบเขตของการวิจัย

1. ด้านประชากร

ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (survey research) ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตด้านประชากรครอบคลุมผู้ต้องขังในเรือนจำกลางสมุทรปราการ ที่กระทำความคิดฐาน เสพครอบครอง ครอบครองเพื่อจำหน่าย และจำหน่ายยาเสพติด ซึ่งศาลได้พิพากษาเสร็จเด็ดขาดแล้ว และอยู่ในระหว่างถูกจำขัง จำนวน 1,550 คน

2. ด้านเนื้อหาและตัวแปรที่ศึกษา

2.1 เนื้อหา เป็นการศึกษา “ปัจจัยที่สัมพันธ์กับการกระทำความคิดคดียาเสพติดของผู้ต้องขังในเรือนจำกลางสมุทรปราการ”

2.2 ตัวแปรที่ศึกษา ประกอบด้วย

2.2.1 ตัวแปรอิสระ (independent variables) ได้แก่

2.2.1.1 ปัจจัยส่วนบุคคล

- เพศ
- อายุ
- ระดับการศึกษา
- สถานภาพการสมรส

2.2.1.2 ปัจจัยทางครอบครัว

- ความสัมพันธ์ของบิดามารดา
- ความสัมพันธ์ภายในครอบครัว
- รูปแบบการเลี้ยงดู
- ภาระทางครอบครัวที่ต้องรับผิดชอบ
- ความสัมพันธ์แบบเครือญาติ

2.2.1.3 ปัจจัยทางสังคมและสภาพแวดล้อม

- พฤติกรรมของเพื่อนบ้าน
- การเป็นสมาชิกกลุ่มและการคบเพื่อน
- ลักษณะของชุมชนที่อยู่อาศัย
- สภาพแวดล้อมของสถานที่ทำงาน/การประกอบอาชีพ
- ผู้มีอิทธิพลในท้องถิ่น

2.2.1.4 ปัจจัยทางเศรษฐกิจ

- อาชีพ
- รายได้ต่อเดือน
- รายจ่ายต่อเดือน
- ภาระหนี้สิน

2.2.2 ตัวแปรตาม (dependent variables) ได้แก่ การกระทำความผิดคดียาเสพติด

ใน 4 ฐานความผิด คือ

2.2.2.1 เสพ

2.2.2.2 ครอบครอง

2.2.2.3 ครอบครองเพื่อจำหน่าย

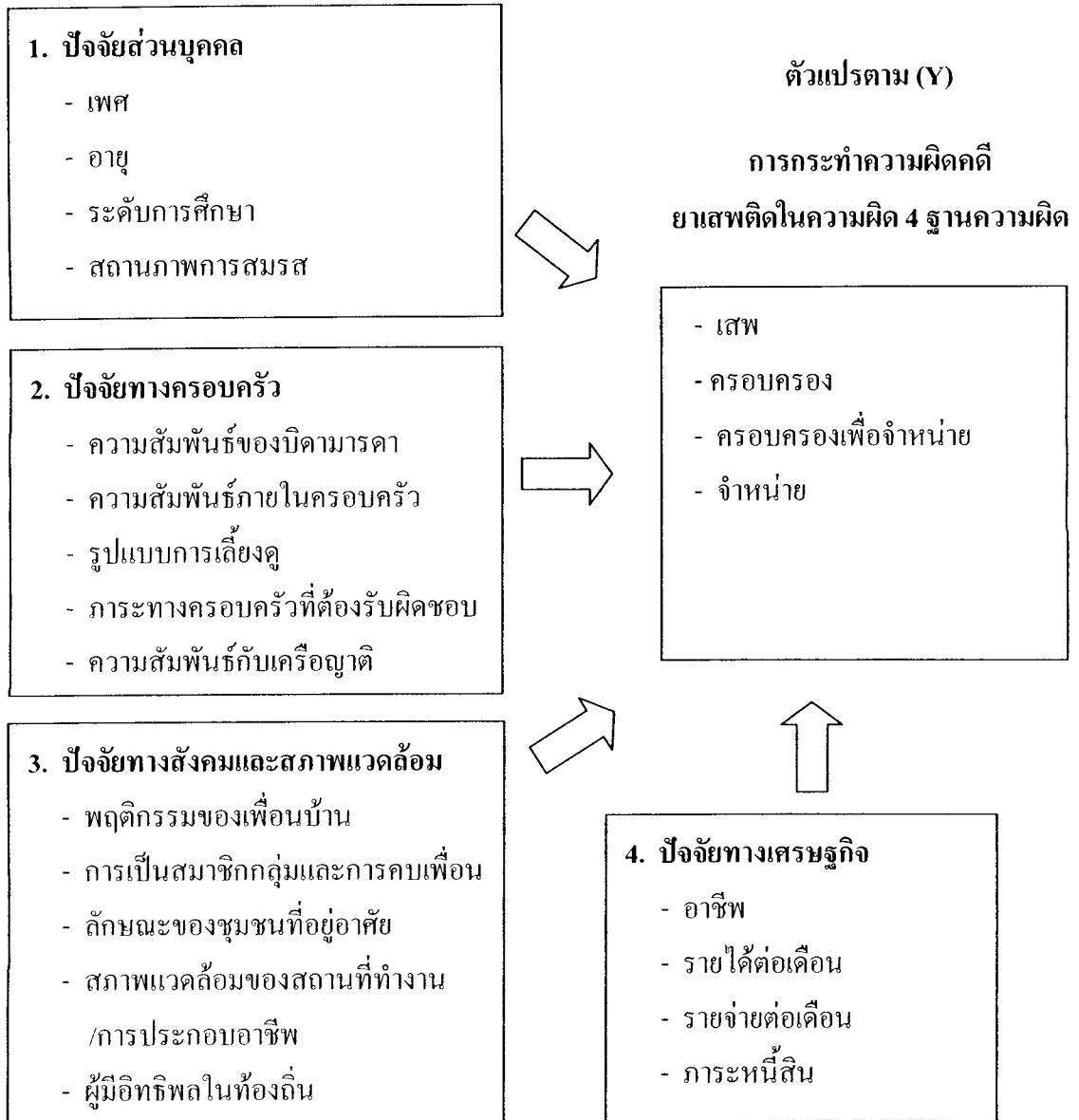
2.2.2.4 จำหน่าย

กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยได้นำมาเป็นแนวทางและกำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย ซึ่งแสดงถึงความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม ดังนี้

ตัวแปรตาม (X)

ปัจจัยที่สัมพันธ์กับการกระทำความคิดดียาเสพติด

ภาพที่ 1.1 ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม

นิยามศัพท์เฉพาะ

ปัจจัย หมายถึง องค์ประกอบที่มีความสัมพันธ์กับผลที่เกิดขึ้น หรืออาจสัมพันธ์กับองค์ประกอบที่เป็นสาเหตุอื่นในขณะเดียวกัน ในงานวิจัยเรื่องนี้ หมายถึง องค์ประกอบที่มีอิทธิพล

หรือสร้างแรงจูงใจในการตัดสินใจกระทำความผิดของผู้ต้องขังคดียาเสพติด ซึ่งอาจเป็นเพียงบางปัจจัยหรือทุกปัจจัย ได้แก่ ปัจจัยพื้นฐาน และปัจจัยที่เอื้อต่อการกระทำผิด

ปัจจัยส่วนบุคคล หมายถึง เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพสมรส

ปัจจัยทางครอบครัว หมายถึง ความสัมพันธ์ของบิดามารดา ความสัมพันธ์ภายในครอบครัว รูปแบบการเลี้ยงดู ภาระทางครอบครัวที่ต้องรับผิดชอบ

ปัจจัยทางสังคมและสภาพแวดล้อม หมายถึง พฤติกรรมของเพื่อนบ้าน การเป็นสมาชิกกลุ่มและการคบเพื่อน ลักษณะของชุมชนที่อยู่อาศัย สภาพแวดล้อมของสถานที่ทำงาน/การประกอบอาชีพ ผู้มีอิทธิพลในท้องถิ่น

ปัจจัยทางเศรษฐกิจ หมายถึง อาชีพ รายได้ต่อเดือน รายจ่ายต่อเดือน ภาระหนี้สิน

ยาเสพติด หมายถึง ยาหรือสารเคมีใด ๆ ก็ตาม เมื่อบุคคลเสพหรือรับเข้าสู่ร่างกาย โดยการ ฉีด สูบ กิน หรือดม หรือวิธีอื่นติดต่อกันเป็นระยะเวลานานหรือช่วงระยะเวลาหนึ่งแล้วจะก่อให้เกิดเป็นพิษเรื้อรัง ซึ่งจะก่อให้เกิดความเสื่อมโทรมขึ้นแก่บุคคลผู้เสพและสังคมด้วย ทั้งจะต้องทำให้ผู้เสพแสดงออกซึ่งลักษณะต่าง ๆ กัน คือ มีความต้องการที่จะเสพยาชนิดนั้น ๆ ต่อเนื่องไป มีความต้องการเพิ่มปริมาณยามากขึ้น และมีภาวะการณัดคิดยาและอยากยาทั้งทางร่างกายและจิตใจ ยาเสพติดให้โทษตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 บัญญัติไว้มี 5 ประเภท ประกอบด้วย

ประเภทที่ 1 ยาเสพติดให้โทษชนิดร้ายแรง เช่น เฮโรอีน (heroin) แอมเฟตามีน (amphetamine) เมทแอมเฟตามีน (methamphetamine) เป็นต้น

ประเภทที่ 2 ยาเสพติดให้โทษทั่วไป เช่น มอร์ฟีน (morphine) โคคาอีน (cocaine) โคเดอีน (codcine) ฝิ่นยา (medicinal Opium)

ประเภทที่ 3 ยาเสพติดให้โทษที่มีลักษณะเป็นต้นตำรับยาและมียาเสพติดให้โทษในประเภท 2 ผสมอยู่ ตามหลักเกณฑ์ที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดในราชกิจจานุเบกษา

ประเภทที่ 4 สารเคมีที่ใช้ในการผลิตยาเสพติดให้โทษประเภท 1 หรือประเภท 2 เช่น อาเซติกแอนไฮไดรด์ (acetic Anhydride) อาเซทิลคลอไรด์ (acetyl Chloride)

ประเภทที่ 5 ยาเสพติดให้โทษที่ไม่ได้เข้าอยู่ในประเภท 1 ถึงประเภท 4 เช่น กัญชา ฝิ่นกระท่อม

การกระทำผิด หมายถึง การกระทำอันกฎหมายที่ใช้ในขณะกระทำนั้นบัญญัติว่าเป็นความผิดและกำหนดโทษไว้ ในงานวิจัยเรื่องนี้ หมายถึง การกระทำผิดตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ

คดียาเสพติด หมายถึง คดีการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ ในงานวิจัยเรื่องนี้ หมายถึง การกระทำความผิดตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษประเภทที่ 1 (ยาบ้า) ใน 4 ฐานความผิด ได้แก่ ความผิดฐาน เสพ ครอบครอง ครอบครองเพื่อจำหน่าย และ จำหน่าย

เสพ หมายถึง การนำยาเสพติดเข้าสู่ร่างกายไม่ว่าจะเป็นการรับประทาน ดม สูบ นิด หรือด้วยประการใด ๆ

ครอบครอง หมายถึง การมียาเสพติดโดยการถือครองไว้ หรือรักษาไว้ ไม่ว่าจะด้วยวิธีใด ๆ ก็ตาม

ครอบครองเพื่อจำหน่าย หมายถึง การมียาเสพติดโดยการถือครองไว้ หรือรักษาไว้ ไม่ว่าจะด้วยวิธีใด ๆ ก็ตาม เพื่อจะขาย จ่าย แจก แลกเปลี่ยน ให้หรือมีไว้ในครอบครองตั้งแต่ 15 หน่วย การใช้ (เม็ด) ขึ้นไป

จำหน่าย หมายถึง การนำยาเสพติดมาขาย จ่าย แจก แลกเปลี่ยนให้

ผู้ต้องขัง หมายถึง นักโทษเด็ดขาดที่กระทำความผิดคดีต่าง ๆ หลังศาลมีคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก โดยหมดอายุการอุทธรณ์ฎีกา หรือคดีถึงที่สุด ในงานวิจัยเรื่องนี้ หมายถึง ผู้ต้องขังที่กระทำความผิดคดียาเสพติดให้โทษ ประเภทที่ 1 (ยาบ้า) ในความผิดฐาน เสพ ครอบครอง ครอบครองเพื่อจำหน่าย และ จำหน่าย และถูกคุมขังอยู่ในเรือนจำกลางสมุทรปราการ

เรือนจำ หมายถึง ที่ซึ่งใช้ควบคุมกักขังผู้ต้องขังกับทั้งสิ่งที่ใช้ต่อเนื่องกันและให้หมายความรวมถึงที่อื่นใดซึ่งรัฐมนตรีได้กำหนดและประกาศในราชกิจจานุเบกษาว่าอาณาเขตไว้โดยชัดเจน ในงานวิจัยเรื่องนี้ หมายถึง เรือนจำกลางสมุทรปราการ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบลักษณะข้อเท็จจริง และปัจจัยต่าง ๆ อันเป็นที่มาของสาเหตุการกระทำความผิดและปัจจัยที่สัมพันธ์กับการกระทำความผิดในคดียาเสพติด ของผู้ต้องขังที่อยู่ในเรือนจำกลางสมุทรปราการ

2. ได้กรอบแนวคิด ยุทธศาสตร์ และทิศทางการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง อันจะนำไปสู่การกำหนดแผนงาน โครงการและวิธีการในการดำเนินงานของส่วนราชการที่เกี่ยวข้องกับการปราบปรามผู้ค้ายาเสพติด เช่น สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ศาล กรมคุมประพฤติ กรมราชทัณฑ์ ฯลฯ ที่จะนำไปใช้ในการวางแผนป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด

3. ผลที่ได้จากการศึกษานี้สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการป้องกัน มิให้บุคคลที่มีแนวโน้มที่จะเป็นผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดได้มีโอกาสกระทำความผิด อันจะนำมาซึ่งความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน และความสงบสุขของสังคม ต่อไป

4. เป็นแนวทางในการศึกษาเรื่องที่เกี่ยวข้องต่อไป